

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỒNG NAI**
(Đề thi có 01 trang)

uigeli.xyz
KỲ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT LẦN 1 NĂM 2026
Môn thi: NGỮ VĂN
Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản:

(1) *Nắng Ba Đình mang sắc nắng quê hương
Mang sắc nắng biên cương; cánh rừng hồi vọng gió
Mang sắc nắng Cà Mau, rặng rờ xòe rộng mở
Mang sắc nắng màu cờ rực rỡ ánh sao...*

(2) *Tổ quốc tôi thân thiết biết bao
Như dáng lúa mềm, như con đê chắn bão
Nắng Ba Đình tươi thêm sắc áo
Lính hải quân trên quần đảo xa vời...*

(3) *Tổ quốc tôi - Tổ quốc tôi ơi!
Mang dáng mẹ gánh hai đầu vựa lúa
Cả đời mẹ chưa một lần uớm lụa
Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa.*

(4) *Hoa trái miền Nam ngọt nắng quê nhà
Đến quả thị cũng nở ra cô Tấm
Miếng trầu mời nhau nụ cười tỏa nắng
Luyến lầy dân ca mềm cả nắng ba miền...*

(5) *Nắng Ba Đình màu nắng mới thiêng liêng
In bóng Bác đọc Tuyên ngôn độc lập
Chòm râu mát, bộ ka ki áo bạc
- Đồng bào nghe rõ không? Tiếng Bác thật ấm lòng!*

Nắng Ba Đình lòng bóng nắng quê hương...

(Nguyễn Ngọc Phú, *Nắng Ba Đình*, Tạp chí Văn nghệ Đồng Nai, số 67, 9/2023, tr.8)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra một dấu hiệu để nhận biết thể thơ của văn bản trên.

Câu 2. Xác định hai chi tiết trong khổ thơ thứ (4) gợi nhắc đến chiều sâu văn hóa truyền thống dân tộc.

Câu 3. Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ lặp cấu trúc trong khổ thơ (1).

Câu 4. Anh/Chị hiểu như thế nào về hình ảnh “Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa”?

Câu 5. Từ nội dung của hai dòng thơ:

Tổ quốc tôi thân thiết biết bao / Như dáng lúa mềm, như con đê chắn bão,

anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất đối với bản thân. (Trình bày ngắn gọn khoảng 5–7 dòng)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Anh/Chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận về ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh **Nắng Ba Đình** trong văn bản ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Nhà xuất bản Đại học Oxford vừa công bố “Rage bait” là “Từ của năm 2025”. [...]

“Rage bait” (mồi như phần nộ) là từ ghép của rage nghĩa là “con giận dữ bùng phát” và bait nghĩa là “miếng mồi hấp dẫn”. Thuật ngữ này dùng để chỉ những nội dung được tạo ra nhằm kích động sự phần nộ, khiến người xem dễ rơi vào vòng tranh cãi, chia phe hoặc phản ứng mạnh mẽ trên mạng xã hội.

(Mi Vân, trích bài viết Từ được nhắc đến nhiều nhất trong năm 2025 là gì?, theo dantri.com.vn, ngày 02/12/2025)

Anh/Chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề: Tuổi trẻ cần ứng xử như thế nào trên mạng xã hội để không trở thành nạn nhân của “Rage bait”.

----- **HẾT** -----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu.

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Câu 1. Chỉ ra một dấu hiệu để nhận biết thể thơ của văn bản trên.

Trả lời:

Một dấu hiệu để nhận biết văn bản được viết theo **thể thơ tự do** là: **số chữ trong mỗi dòng thơ không đều nhau**, cách ngắt nhịp linh hoạt, không bị gò bó theo khuôn mẫu cố định như lục bát hay thất ngôn.

Giải thích:

Quan sát các dòng thơ như:

- “*Nắng Ba Đình mang sắc nắng quê hương*”
- “*Mang sắc nắng biên cương; cánh rừng hồi vọng gió*”
- “*Miếng trầu mời nhau nụ cười tỏa nắng*”

Ta thấy độ dài các dòng khác nhau, nhịp điệu phóng khoáng, giàu cảm xúc. Đó là đặc trưng của thơ tự do.

Câu 2. Xác định hai chi tiết trong khổ thơ thứ (4) gợi nhắc đến chiều sâu văn hóa truyền thống dân tộc.

Trả lời:

Hai chi tiết gợi nhắc đến chiều sâu văn hóa truyền thống dân tộc trong khổ thơ (4) là:

- “**Đến quả thị cũng nở ra cô Tấm**”
- “**Miếng trầu mời nhau nụ cười tỏa nắng**”

Giải thích:

- Hình ảnh “**cô Tấm**” gợi nhắc đến truyện cổ tích *Tấm Cám*, một phần quen thuộc của kho tàng văn học dân gian Việt Nam.
- Hình ảnh “**miếng trầu**” gợi nhắc đến phong tục giao tiếp truyền thống, nét đẹp văn hóa lâu đời của người Việt, thể hiện sự thân tình, mến khách, nghĩa tình.

Câu 3. Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ lặp cấu trúc trong khổ thơ (1).

Khổ thơ (1):

*Nắng Ba Đình mang sắc nắng quê hương
Mang sắc nắng biên cương; cánh rừng hồi vọng gió
Mang sắc nắng Cà Mau, rặng rờ xòe rộng mở
Mang sắc nắng màu cờ rực rỡ ánh sao...*

Trả lời:

Trong khổ thơ (1), tác giả sử dụng biện pháp tu từ **lặp cấu trúc** qua cụm từ “**Mang sắc nắng...**”.

Tác dụng:

- Tạo nên **nhịp điệu dồn dập, ngân vang**, giúp câu thơ giàu tính nhạc và sức gợi.
- Nhấn mạnh hình ảnh **“Nắng Ba Đình”** không chỉ là nắng của một địa danh cụ thể mà còn mang trong mình **vẻ đẹp của mọi miền Tổ quốc**.
- Gọi sự **hội tụ, kết tinh**: nắng Ba Đình mang sắc nắng quê hương, biên cương, Cà Mau, màu cờ Tổ quốc. Điều đó cho thấy Ba Đình là biểu tượng của đất nước thống nhất, thiêng liêng.
- Qua đó, tác giả bộc lộ **niềm tự hào sâu sắc về non sông, đất nước**, về sự gắn bó máu thịt giữa Ba Đình với mọi miền Việt Nam.

Diễn đạt gọn để chấm thi:

Biện pháp lặp cấu trúc “Mang sắc nắng...” giúp nhấn mạnh sự hội tụ của vẻ đẹp đất nước trong hình tượng “Nắng Ba Đình”, tạo nhịp thơ mạnh mẽ, giàu cảm xúc, đồng thời thể hiện niềm tự hào về Tổ quốc thiêng liêng, thống nhất.

Câu 4. Anh/Chị hiểu như thế nào về hình ảnh “Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa”?

Trả lời:

Hình ảnh **“Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa”** gợi lên vẻ đẹp bình dị, mộc mạc, tần tảo của người mẹ, người nông dân Việt Nam.

Giải thích cụ thể:

- **“Áo nâu”** là trang phục quen thuộc của người lao động, đặc biệt là người nông dân, biểu tượng cho cuộc sống giản dị, lam lũ mà bền bỉ.
- **“Nhuộm sắc nắng phù sa”** gợi sự gắn bó với ruộng đồng, sông nước, với mồ hôi, nắng gió và sự bồi đắp của quê hương.
- Câu thơ không chỉ tả thực màu áo của mẹ mà còn làm nổi bật hình ảnh **người mẹ Việt Nam tần tảo, chịu thương chịu khó, hi sinh âm thầm cho gia đình và đất nước**.
- Qua hình ảnh ấy, tác giả khẳng định: Tổ quốc hiện lên gần gũi, thân thương trong chính dáng hình người mẹ, trong vẻ đẹp của lao động và đời sống nhân dân.

Có thể viết ngắn gọn:

“Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa” là hình ảnh biểu tượng cho người mẹ, người nông dân Việt Nam mộc mạc, tần tảo, gắn bó với đồng ruộng quê hương; từ đó làm hiện lên Tổ quốc bình dị mà sâu nặng nghĩa tình.

Câu 5. Từ nội dung hai dòng thơ:

Tổ quốc tôi thân thiết biết bao / Như dáng lúa mềm, như con đê chắn bão, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất đối với bản thân. (Khoảng 5–7 dòng)

Bài làm tham khảo:

Hai dòng thơ giúp tôi nhận ra rằng Tổ quốc không phải điều gì xa xôi mà hiện diện trong những gì gần gũi, bình dị nhất của đời sống. Đó là cánh đồng lúa, con đê, là quê hương, gia đình và những con người lao động âm thầm. Vì vậy, mỗi người trẻ cần biết yêu đất nước từ những hành động nhỏ: học tập nghiêm túc, sống có

trách nhiệm, giữ gìn văn hóa dân tộc và sẵn sàng cống hiến. Khi biết trân trọng những điều bình dị quanh mình, ta sẽ thêm gắn bó và có ý thức hơn với Tổ quốc. Yêu nước không chỉ bằng lời nói mà còn bằng việc sống tốt mỗi ngày.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày cảm nhận về ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh “Nắng Ba Đình” trong văn bản ở phần Đọc hiểu.

Bài viết tham khảo:

Trong bài thơ, hình ảnh “**Nắng Ba Đình**” mang ý nghĩa biểu tượng sâu sắc. Trước hết, đó là ánh nắng của một địa danh lịch sử thiêng liêng, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản *Tuyên ngôn độc lập*, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Vì thế, “Nắng Ba Đình” là biểu tượng của **độc lập, tự do, chủ quyền dân tộc**. Không dừng lại ở đó, hình ảnh này còn là sự hội tụ của ánh nắng từ mọi miền đất nước: từ biên cương, Cà Mau đến miền Nam ngọt nắng quê nhà. Nhờ vậy, “Nắng Ba Đình” trở thành biểu tượng của **sự thống nhất non sông**, của tình cảm gắn bó giữa các vùng miền trên dải đất hình chữ S. Đồng thời, ánh nắng ấy còn gắn với hình ảnh mẹ, với màu áo nâu, với dân ca, miếng trầu, cô Tấm..., nên còn tượng trưng cho **vẻ đẹp văn hóa, truyền thống và tâm hồn dân tộc Việt Nam**. Qua biểu tượng “Nắng Ba Đình”, tác giả thể hiện niềm tự hào, biết ơn và tình yêu tha thiết đối với Tổ quốc, với Bác Hồ và với quê hương đất nước.

Câu 2 (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận khoảng 600 chữ bàn về vấn đề:

Tuổi trẻ cần ứng xử như thế nào trên mạng xã hội để không trở thành nạn nhân của “Rage bait”.

Bài làm tham khảo:

Trong thời đại công nghệ số, mạng xã hội đã trở thành một phần quen thuộc của đời sống, đặc biệt với người trẻ. Đây là nơi con người kết nối, chia sẻ thông tin, học tập và bày tỏ quan điểm. Tuy nhiên, bên cạnh những giá trị tích cực, mạng xã hội cũng tồn tại nhiều mặt trái, trong đó có hiện tượng “rage bait” - những nội dung được tạo ra nhằm cố tình kích động sự giận dữ, tranh cãi, chia rẽ để thu hút tương tác. Trước thực trạng ấy, vấn đề đặt ra là: tuổi trẻ cần ứng xử như thế nào trên mạng xã hội để không trở thành nạn nhân của “rage bait”?

Trước hết, cần hiểu “rage bait” là dạng nội dung đánh vào cảm xúc tiêu cực của người xem, nhất là sự tức giận, bức xúc, phẫn nộ. Người tạo ra những nội dung này thường dùng lời lẽ cực đoan, cố tình bóp méo vấn đề, tung thông tin một chiều hoặc phát ngôn gây sốc nhằm khiến cộng đồng mạng phản ứng dữ dội. Càng nhiều người tranh cãi, bình luận, chia sẻ, nội dung ấy càng được lan truyền mạnh. Như vậy, dù người xem phản ứng để phản đối thì vô tình vẫn tiếp tay làm cho “mồi nhử phẫn nộ” đạt mục đích.

Người trẻ rất dễ trở thành nạn nhân của “rage bait” vì đây là lứa tuổi năng động, thường xuyên sử dụng mạng xã hội, thích bày tỏ cái tôi và nhạy cảm trước các vấn đề xã hội. Nhiều bạn chưa đủ bình tĩnh để kiểm chứng thông tin, dễ bị cuốn theo đám đông, theo cảm xúc tức thời. Chỉ một dòng trạng thái gây sốc, một video cắt ghép hoặc một tiêu đề đầy khiêu khích cũng có thể khiến người trẻ vội vàng phán xét, chỉ trích, công kích người khác. Khi đó, họ không còn là người sử dụng mạng xã hội thông minh mà trở thành đối tượng bị thao túng cảm xúc.

Vì vậy, điều đầu tiên tuổi trẻ cần làm là **giữ sự tỉnh táo và bình tĩnh** trước mọi nội dung gây tranh cãi. Khi đọc một thông tin khiến mình phẫn nộ, thay vì lập tức bình luận hoặc chia sẻ, cần dừng lại vài phút để suy nghĩ: nội dung này có đáng tin không, có đang cố tình kích động cảm xúc không, mục đích của người đăng là gì? Sự chậm lại đúng lúc chính là cách tự bảo vệ mình trước những chiếc bẫy truyền thông.

Thứ hai, người trẻ cần **rèn luyện năng lực kiểm chứng thông tin**. Không nên tin ngay vào một bài đăng chỉ vì nó có nhiều lượt thích, chia sẻ hay bình luận. Cần đối chiếu từ nhiều nguồn, ưu tiên những nguồn chính thống, có uy tín. Trong thời đại mà ai cũng có thể tạo nội dung, khả năng phân biệt đúng - sai, thật - giả là một năng lực sống thiết yếu. Khi có thói quen kiểm chứng, người trẻ sẽ không dễ bị dẫn dắt bởi các thông tin giật gân, sai lệch.

Thứ ba, cần **ứng xử văn minh và có trách nhiệm** trên mạng xã hội. Không hòa theo đám đông để công kích, miệt thị hay kết án người khác khi chưa hiểu rõ vấn đề. Mỗi bình luận nóng nảy có thể làm tổn thương danh dự, tinh thần của một con người thật phía sau màn hình. Văn minh số không chỉ là nói đúng mà còn là nói đúng cách, biết tôn trọng sự khác biệt, biết tranh luận trên tinh thần xây dựng thay vì thù ghét.

Thứ tư, tuổi trẻ cần **làm chủ cảm xúc và thời gian sử dụng mạng xã hội**. Nhiều người bị “rage bait” chi phối vì dành quá nhiều thời gian lướt mạng, liên tục tiếp xúc với các nội dung độc hại. Điều đó khiến tâm trạng trở nên cáu gắt, tiêu cực, mất khả năng nhìn nhận khách quan. Bởi vậy, cần chọn lọc nội dung tích cực, giới hạn thời gian online, ưu tiên những hoạt động thực tế như học tập, đọc sách, vận động, giao tiếp trực tiếp để giữ cân bằng cảm xúc.

Bên cạnh đó, gia đình, nhà trường và xã hội cũng cần đồng hành cùng người trẻ trong việc xây dựng văn hóa số lành mạnh. Nhà trường cần tăng cường giáo dục kỹ năng số, kỹ năng truyền thông và tư duy phản biện. Gia đình cần lắng nghe, định hướng, giúp con em nhận diện những nguy cơ từ không gian mạng. Các nền tảng truyền thông cũng phải có trách nhiệm hơn trong việc kiểm soát nội dung độc hại, hạn chế sự lan truyền của những “mồi nhử phẫn nộ”.

Tóm lại, để không trở thành nạn nhân của “rage bait”, tuổi trẻ cần tỉnh táo, biết kiểm chứng thông tin, làm chủ cảm xúc, ứng xử văn minh và sử dụng mạng xã hội có trách nhiệm. Mạng xã hội sẽ chỉ thực sự có ích khi con người bước vào đó với bản lĩnh, trí tuệ và đạo đức. Giữa vô vàn luồng thông tin hỗn độn hôm nay, sự bình tĩnh và hiểu biết chính là “lá chắn” tốt nhất để người trẻ bảo vệ mình.